



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 19 януари 2018 г.
(OR. en)

5388/18

EDUC 10

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета

№ предх. док.:	5072/18 EDUC 1
----------------	----------------

Относно:	Междинна оценка на програмата „Еразъм+“ и бъдещи насоки за периода след 2020 г. - <i>Ориентационен дебат</i> (Открит дебат съгласно член 8, параграф 2 от Процедурния правилник на Съвета) <i>[по предложение на председателството]</i>
----------	--

След консултация с Комитета по образование председателството изготви приложения документ за обсъждане, който да послужи за основа на ориентационния дебат по време на заседанието на Съвета по образование, младеж, култура и спорт на 15 февруари 2018 г.

**Междинна оценка на програмата „Еразъм+“ и бъдещи насоки за
периода след 2020 г.**

Документ за обсъждане, изготвен от председателството

На заседанието на Европейския съвет от 14 декември 2017 г. европейските държавни ръководители призоваха държавите членки, Съвета и Комисията „да активизират мобилността и обмена, включително чрез значително укрепена, приобщаваща и разширена програма „Еразъм+“.

Актуално състояние и междинна оценка

Понастоящем „Еразъм+“ е една от най-известните, реномирани и успешни програми на ЕС. През последните 30 години програмата оказва положително въздействие върху над 9 милиона европейци за развитието на професионалните и личните им способности и утвърждаването на европейската идентичност и европейските ценности. Програмата се превърна в символ на Европа и нашите общи ценности.

С установяването на над 2 000 транснационални стратегически партньорства годишно програмата „Еразъм+“ надхвърля границите на европейската мобилност с учебна цел. В тези партньорства участват организации от сферата на образованието, обучението и младежта, неправителствени организации, предприятия и търговски камари, проекти за иновации по отношение на политиките и експериментални проекти, проекти за събиране на данни, учене от равнопоставени партньори, сравнителен анализ и изграждане на капацитет в по-слабо развитите части на света. „Еразъм+“ подкрепя и изграждането на капацитет в партньорски държави и има важен принос за външните политики на ЕС.

В съответствие с Регламента за „Еразъм+“ се очаква Комисията скоро да приеме съобщение в отговор на доклада за междинната оценка на „Еразъм+“ и предходните програми. Според информацията, докладът за междинната оценка ще посочи, че програмата е на път да постигне целта си за подпомагане на 4 милиона души през периода 2014—2020 г. както в Европа, така и извън нея.

В сравнение със своите предшественици „Еразъм+“ изглежда и по-съгласувана, поради широкия си обхват за учене през целия живот, който покрива всички сектори на образованието и обучението и обединява дейности, свързани с формалното, неформалното и самостоятелното учене, и взаимното допълване с действията по линия на Европейския социален фонд и „Хоризонт 2020“, както и по-ефективна, като до 2020 г се очаква допълнително опростяване и повишаване на ефективността.

Оценката потвърждава, че бюджетът на „Еразъм+“ системно се усвоява в своята цялост и че наличните средства не са достатъчни, за да се отговори на голямото търсене.

Бъдещи насоки за периода след 2020 г.

По време на консултациите, проведени в рамките на междинната оценка, държавите членки, учебните заведения и участниците подчертаха, че бъдещата програма „Еразъм +“ следва да осигурява приемственост по отношение на основната си архитектура и структури. Освен това участниците подчертаха, че бъдещата програма следва да продължи да бъде интегрирана и основана на концепцията за учене през целия живот по отношение и на формалното, и на самостоятелното учене, като работата с младежта и спорта.

По отношение на бъдещето в междинната оценка бяха набелязани следните подлежащи на подобрене области, които могат да бъдат разгледани при изготвянето на програмата „Еразъм +“ за периода след 2020 г.:

Засилване на въздействието

Данните показват, че използването на резултатите от проектите по програмата „Еразъм +“ може да се подобри, например чрез укрепване на междусекторното сътрудничество. Макар да беше установено много малко припокриване с други допълнителни схеми на ЕС, може да се направи повече за разширяване на резултатите от проекти по линия на „Еразъм +“, които имат потенциал да доведат до структурни реформи на национално равнище, например с подкрепата на европейските структурни и инвестиционни фондове и други фондове на ЕС или национални фондове.

„Еразъм +“ има положително въздействие за придобиването на умения и компетентности, повишаване на пригодността за заетост и съкращаване на прехода от образование към заетост. Потенциалът на програмата за стимулиране на интелигентен растеж и подпомагане на конкурентоспособността на нашите икономики може да бъде проучен по-подробно.

Приобщаване и отвореност

В бъдеще може да се направи повече, за да стане програмата „Еразъм +“ още по-приобщаваща, достъпна и отворена. Достъпът до програмата за участниците може да се разшири и демократизира още повече чрез обхващането на нови региони, селски или необлагодетелствани райони и учащи се в неравностойно положение. Освен това може да се насърчи участието в програмата на организации с по-ограничен капацитет, които разполагат с малък или нямат никакъв опит в процеса на кандидатстване.

Като цяло, в контекста на неотдавнашните предизвикателства пред устойчивостта на Европейския съюз, е необходимо да се подобри разбирането на младите поколения за европейската интеграция и да се повиши осведомеността за европейските ценности от ранна възраст, включително чрез обмен с други страни в рамките на ЕС и извън него. Програмата разполага с потенциал за допълнително укрепване на европейското гражданство и повишаване на доверието в европейския проект.

Иновации и интернационализация

Могат да се положат повече усилия за укрепване на ролята на „Еразъм +“ като инструмент за стимулиране на иновациите в сферата на образованието, обучението и младежта. Въпреки че програмата постига осъществяването на иновации на местно равнище, тези иновации не винаги имат системно въздействие. Може да се подобри планирането и разпространението на дейности за насърчаване на иновациите. За да се постигне максимално въздействие на програмата, от решаващо значение е тя да обхване всички равнища на образование, както и ученето през целия живот, в това число повишаването на квалификацията, преквалификацията и връщането към образование в зряла възраст.

По отношение на международното измерение общата констатация е, че проектите, финансирани по линия на предходни програми, са допринесли за реформи на политиките и институционални реформи, както и за интернационализация в партньорските държави, чрез по-добро осигуряване на качеството, стандартизиране на висшето образование и бързо разпространение на принципите от Болоня, подкрепяни от ЕС. Програмата може да стане по-отворена към останалата част от света чрез активизиране на участието на партньорски държави, включително и по-специално съседните държави, и в проекти, свързани с професионалното образование и обучение.

Цифровизация и модернизиране

„Еразъм +“ може да играе по-голяма роля в амбициозния план за развитие на цифровите умения и компетентности и цифровото образование в Европа чрез използване на новите технологии, за да се стимулира виртуалната мобилност и да се гарантира, че европейците могат изцяло да се възползват от предимствата на цифровото гражданство, както и за подкрепа на цифровизацията на нашите икономики и индустрии.

Програмата трябва адекватно да отразява цифровата реалност, в която живеем, и да предлага интелигентен, лесен и иновативен процес на кандидатстване с цел повишаване на мобилността на учащите се и преподавателите в полза на всички европейски граждани.

Въпроси:

1. Какви мерки могат да се предприемат за насърчаване на по-активно участие в периода след 2020 г., но също и през оставащата част от настоящата програма, по-специално от страна на периферните и изоставащите в социално-икономическото си развитие региони, както и от страна на участници от всички социално-икономически среди и организации с по-ограничен капацитет?

2. По какъв начин програмата може да допринесе по-ефективно за укрепване на иновационния капацитет на Европа и привличане и реинтеграция на нашите най-блестящи умове в бъдеще?

3. По какъв начин могат да се установят по-силни, по-системни и по-оперативни полезни взаимодействия между „Еразъм +“ и други инструменти с цел да се намерят по-добри решения за преодоляване на неравенствата, включително по отношение на цифровото разделение, географската изолация и равнищата на икономическия растеж?